

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 22. novembra 1940

Štev. 48.

Položaj javnih nameštencev in upokojencev

Celje, 22. novembra.

Skoraj v vseh listih čitamo dan za dnem o težkem položaju državnih nameštencev in upokojencev. Zasebni nameštenci in delavci že imajo razne uredbe o minimalnih prejemkih, državni nameštenci pa še tega nimajo. Dobili so sicer povišek, ki pa je v sedanji veliki draginji brez učinka. Celu v naših domačih tovarnah imamo delavce, ki zaslužijo mesečno enkrat toliko, kakor pa nižji namešteneec. Minimalne mezde delavcev so vsaj polagoma rasle, medtem ko so bile državnim nameštencem že v normalni dobi, ko še ni bilo draginje, plače znižane in to večkrat tako, da so prišli do takega minimuma, da morajo do skrajnosti štediti.

Izračunali smo, da porabi petčlanska uradniška družina za nabavo živil pri trgovcu mesečno okrog 800 din. Nižji uslužbenci pa zaslužijo mesečno komaj po 1.000 do 1.500 din. Kje je sedaj stanovanje, obleka, obutev, mleko, meso, sočivje, izdatki za šoloobvezne otroke itd.? En par čevljev stane danes 350 in celo 450 din. Moška obleka stane že nad 1000 din. Nekatera živila so se podražila za 50 in celo za 120%. Zamislimo se samo v položaj državnih železniških delavcev, ki imajo na dan komaj po 22 do največ 30 din. Nekateri stanovi si pomagajo kratkomalo s podražitvijo raznih izdelkov.

Pristojni činitelji so mnogim vrstam živil in blaga maksimirali cene, toda v praksi smo videli primere, da so prodajalci prodajali blago po cenah, ki so bile nižje od uradno določenih maksimalnih cen. Tako je bilo pri koruzi v Banatu. V Celju so trgovci prodajali olje še po 23 din, uradno določena maksimalna cena pa je znašala že 26 din za liter. Razmere je še poslabšalo pomanjkanje kože, usnja, loja (milo!) itd. Pristojni činitelji so sicer prišli do prepričanja, da bi bilo bolje izvažati samo meso zaklane živine, ker bi tako ostale surovine doma, a žal nimamo dovolj specialnih vagonov. Druga pomanjkljivost je bila nepravilna kalkulacija mletja in mešanja enotne moke. Tretja, da niso bile že takoj v začetku uvedene živilske karte. Tako pa so si mnogi bogataši tajno nakupili ogromne količine vsakovrstnega blaga. Tudi če je danes bela moka po 9 din, si jo bodo bogataši še vedno lahko nabavili v poljubni množini. Pri uvedbi živilskih kart bi bila mera za vse enaka. Četrta pomanjkljivost je, da še danes nimamo institucij za zbiranje raznih surovin. V naši državi bi tako sploh ne prišlo do pomanjkanja živil, mila, usnja, kavčuka, bombaža, volne, sukanca, železa, pločevine itd. Odtod tudi podražitev izdelkov naših obrtnikov. Vse te podražitve pa silno zadevajo državne nameštence. Pristojni činitelji bi bili morali že v začetku izvesti prisilen odkup žitnih odnosov mlevskih pridelkov po določenih cenah in bi danes ne imeli tako visokih cen.

Tudi delavci, ki so deležni raznih minimalnih mezd, komaj životarijo v današnjih časih. Težek je tudi položaj zasebnih nameštencev. Lahko si predstavljamo, s kakšnim naporom in utrgovanjem se prebijejo skozi življenje državni nameštenci. Maksimiranje cen povzroča čisto podražitev živil. To izkoriščajo razni producenti, ki jim čas ustvarja konjunkturo. Dnevno čitamo, da najdejo oblastva pri tem ali onem velike množine blaga. Neupravičeno je n. pr. povišanje cen premoga, ki ga je pri nas več kot preveč in je poleg tega še cela vrsta rudnikov opuščena. Vidimo, da nam je potrebna samo smotrna in sistematična gospodarska organizacija.

Izboljšanje položaja državnih nameštencev in upokojencev je važen in nujen problem, ki ga je treba takoj rešiti.

Pred važnimi dogodki

Madžarska je pristopila k trozvezi Berlin-Rim-Tokio — Bolgarski kralj Boris pri Hitlerju — Stališče Bolgarije — Italijansko-grška vojna — Letalska vojna med Nemčijo in Anglijo — Zasedba Gabuna — Vojni spopad med Siamom in francosko Indokino — Tuja letala nad jugoslovenskim ozemljem

Bolgarski kralj Boris je imel v nedeljo v Berchtesgaden zaupen razgovor s kancelarjem Hitlerjem. Kakor poročajo nekateri listi, je bil razgovor predvsem posvečen tesnemu sodelovanju Bolgarije z Nemčijo in vprašanju bolgarskih zahtev glede dostopa čez grško ozemlje na Egejsko morje.

V ponedeljek so se sestali nemški, italijanski in španski zunanji minister v Berchtesgaden, nakar sta imela nemški in španski zunanji minister daljšo konferenco s kancelarjem Hitlerjem. Po tej konferenci se je španski zunanji minister Serrano Suner vrnil v Španijo.

V sredo dopoldne so prispeli nemški in italijanski zunanji minister, japonski veleposlanik v Berlinu Kuruzo ter predsednik madžarske vlade grof Teleki in madžarski zunanji minister grof Csaky na Dunaj ter podpisali opoldne v dvorani Belvedera protokol o priključitvi Madžarske k berlinski pogodbi o trozvezi med Nemčijo, Italijo in Japonsko. Kaže, da se bodo temu bloku priključile tudi Španija, Slovaška in Rumunija in morda še Bolgarija. Po podpisu je sprejel

državnike kancelar Hitler, ki se je bil malo prej pripeljal na Dunaj. Danes je prispel rumunski ministrski predsednik general Antonescu v Berlin.

Grška poročila javljajo uspehe grških čet na bojišču ob grško-albanski meji. Posebno ogorčene borbe so se razvile v okolici albanskega mesta Korče, ki ga grške čete nevarno ogražajo.

Angleško letalstvo je ponovno bombardiralo italijanska in albanska mesta, italijanski letalci pa so izvršili več napadov na razne kraje v Grčiji.

Nemško letalstvo je v zadnjih dneh izvršilo silovite napade na angleška mesta ter povzročilo veliko škodo zlasti v industrijskih središčih Coventryju in Birminghamu ter Londonu, angleška letala pa so bombardirala Hamburg, Bremen, Kiel, kraje v zapadni Nemčiji in ob Kanalu, Berlin in Škodove tovarne v Plznu. Velika Britanija bo dobila v kratkem od Zedinjenih držav spet 20 do 30 rušilev ter mnogo največjih in najmojnejših bombnikov.

General de Gaulle je s svojimi četami

Zdravje

Je naše največje bogastvo.

Z bolnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

Chlorodont

Zobna pasta

zasedel francosko kolonijo Gabuna v francoski ekvatorialni Afriki.

Med Siamom in francosko Indokino so se pričele sovražnosti, ker zahteva Siam del ozemlja francoske Indokine.

Uradna preiskava o bombnem napadu na Bitolj je dognala, da so bombardirala mesto italijanska letala. Italijanska vlada je nato izrazila naši vladi obžalovanje nad tem primerom in sporočila, da bo poravnala škodo. Nad Bitoljem in Kičevom so v zadnjih dneh ponovno letala tuja letala. V nedeljo so tuja letala vrgla v okolico Kičeva več bomb, a so povzročila samo gmočno škodo. V torek zjutraj je treščilo angleško dvomotorno letalo tipa »Blenheim« v planino Veliki Garač pri Danilovgradu v zetski banovini in se razbilo. Vse štiri osebe, ki so bile v bombniku, so našle smrt.

Mestno zavetišče v Medlogu

Obračun za leto 1939-40

Celje, 22. novembra.

Mestno zavetišče v Medlogu je enako drugim občinsko podjetje. Podjetje vodi samostojno šolske sestre. Mestni občini celjski je predložen zaključni obračun z dne 31. marca 1940 za takrat minulo poslovno leto.

Obračunsko je to poročilo razdeljeno na tri dele: splošno gospodarstvo, zavetišče in vzdrževanje poslopij.

IZDATKI

Splošno gospodarstvo

Celokupni izdatki znašajo 198.180,57 din (proračunano 175.920 din). Prekoračenje proračuna za 22.260,57 din temelji na povišanju izdatkov za dninarje, za katere so izdali 44.529,50 din (32.600 din), za prehrano nameštencev 46.102,28 din (43.890 din) ter posebno vsled nastalih nepredvidenih in neproračunanih izdatkov v znesku 11.495 din. Opazi se, da proračunanih davkov v znesku 6.300 din v breme računa gospodarstva sploh niso plačali, a jih je vsekakor morala plačati mestna občina v breme drugih pozicij, in da Mestno zavetišče za uporabo več milijonov vrednega veleposestva z vsemi poslopji in napravami ne stavi v račun nikakega zneska kot odškodnino oziroma najemnino. Če bi torej uvaževali davke in primerno najemnino za veleposestvo, bi se pokazalo, da so dejanski izdatki za gospodarstvo mnogo višji.

Zavetišče

Celokupni izdatki znašajo 299.618,03 din (284.640 din), torej 14.978,03 din več. Nekatero pozicije so prekoračene, nekatere pa nasprotno niso izčrpane do proračunske vsote. Prekoračenje se opazi pri kurjavi — dolga in huda lanska zima —, pri razsvetljavi in raznih potrebščinah. Nadalje je prekoračen znesek za nabavo inventarja 20.351,96 din (13.600 din). Poročilo navaja, da je prišlo do tega prekoračenja, ker več oskrbovancev zahteva več inventarja. Vsekakor se pa moramo čuditi, da se je pozicija prehrana zavetišča in gospodarstva znižala od proračunanih 195.365 na 191.248,29 din. Pričakovali bi, da se bo prehrana že ob enakem številu oskrbovancev zaradi stalno naraščajoče draginje podražila. Iz poročila o nabavi inventarja posnemamo, da je bilo več oskrbovancev, za katere so potrebovali več inventarja. Vidimo pa, da so za več

oskrbovancev, nego je bilo proračunano, ob naraščajoči draginji za hrano porabili manj nego je bilo proračunano. Uvaževati je treba tudi to, da gornja postavka 191.248,29 din vsebuje tudi prehrano nameštencev gospodarstva v znesku 46 tisoč 102,28 din, za katere so pa izdali, kakor smo gori videli, 2.212,28 din več nego proračunano. Iz tega sledi, da so pri prehrani oskrbovancev, katerim je končno edino namenjeno Mestno zavetišče, kljub draginji in povečanemu številu oskrbovancev štedili in jim še tega niso dali, kar predvideva proračun. Glasovi, ki trdijo, da prehrana oskrbovancev v Mestnem zavetišču ni primerna, najdejo v gornjih številkah in ugotovitvah polno upravičenost.

Vzdrževanje poslopij

Za vzdrževanje oziroma popravilo poslopij je bilo proračunano 60.000 din, porabili so pa 102.668,25 din, torej 42.668,25 din več. Za ta višji izdatek so porabili v prvi vrsti višji dohodek za prodani hmelj.

Vsi izdatki znašajo torej 600.466,85 dinarjev.

DOHODKI

Splošno gospodarstvo

Vsi dohodki znašajo 275.248,82 din (210.320 din). Višji dohodki rezultirajo iz domače svinjereje v znesku 30.298 din (14.500 din). Iz načina obračunavanja ni razvidno ali je bil ta višji rezultat dosežen pri efektivni prodaji svinj oziroma svinjskih produktov in ali so ta višji donos porabili za prehrano oskrbovancev. Slednjo domnevo pa ovržejo obračunske številke za prehrano, ki niti proračunskih ne dosežajo.

Višji dohodki so doseženi nadalje pri hmelju v skupnem znesku 98.070,50 din (30.000 din). Leta 1939. je bila hmeljska letina in cena ugodna. Malenkostne viške donosov izkazujejo še nekatere druge gospodarske panoge.

Manjši donos, nego proračunsko predvideno, opazimo pri voznjah s konji in sicer 30.025,50 din (50.120 din). To je pojasnjeno v obračunu s tem, da je bilo zaradi uporabe avtofurgona manj pogrebov s konji. Ali so v gornjem donosu upoštevani tudi donosi pogostih voženj v Mestnem zavetišču se nahajajočih konj, ki jih ti konji opravljajo za tamkaj zaposlene, proračunsko honorirane dušeskrbnike in druge nameštence, iz obračuna ni razvidno.

Zavetišče

Dohodki zavetišča rezultirajo v glavnem iz oskrbnine, ki jo plačuje celjska mestna občina za reveže v iznosu 237 tisoč 250 din, in iz izrednega dohodka socialnega skrbstva v znesku 4.000 din. Nadalje so oskrbovanci sami prispevali še 12.265,75 din namesto proračunanih 3.500 din in so se torej njim predpisani prispevki najbrž v izdatni meri povišali. Med dohodke zavetišča je tudi vnešenih za prehrano gospodarskega osebja 46 tisoč 102,28 din. Ta znesek je upoštevan med izdatki zavetišča skupno s prehrano oskrbovancev v znesku 191.248,29 din. Prehrana samih oskrbovancev je stala torej 145.146,01 din. Če hočemo odšteti od te vsote še prispevke oskrbovancev v znesku 12.265,75 din, so za prehrano izdali dejansko le 132.880,26 din. Iz obračuna ni razvidno, kolikšno je število oskrbovancev v Mestnem zavetišču; včasih jih je bilo okoli 60 do 65. Tudi ni razvidno, kolikšno je število nameštencev, primerjava izdatkov za prehrano enim in drugih je pa sama dovolj zgovorna.

V kritje primanjkljaja je mestna občina prispevala zavetišču 25.600 din.

Vsi izdatki za Mestno zavetišče za gospodarstvo, zavetišče in izvršena popravila znašajo 600.466,85 din.

V uvodu smo ugotovili, da Mestno zavetišče ne plačuje za veleposestvo, ki ga uživa, nikakih davkov in dajatev ter da ne plačuje zanj nikake odškodnine. Ako bi ugotovili še te zneske in jih prišteli izkazanim izdatkom, se bi izdatki znatno zvišali in bi šele tako dobili končno sliko izdatkov, ki jih ima celjska mestna občina za svoje podpore potrebne oskrbovance. Od vseh teh velikih, vsako leto se ponavljajočih izdatkov, odpade v obračunskem letu 1939-40: na materialne in druge izdatke za posestvo, upravo, popravila itd. 279.849,17 din, na osebne in stvarne izdatke za nameštence 168.003,83 din, na vse izdatke za oskrbovance pa 164.879,60 din.

Izdatki za oskrbovance niti ne dosežajo izdatkov za nameštence tega zavetišča. Poleg tega so povrnili oskrbovanci še 12.265,75 din, tako da znašajo netto izdatki za oskrbovance le 152.613,58 din od celotne vsote 600.466,85 din. Torej pride le okrog 25% vseh za zavetišče določenih izdatkov oskrbovancem v prid, vse ostalo pa gre drugam! Strehe, ki jo nudi oskrbovancem stavba zavetišča na veleposestvu, računsko tu ni mogoče uvaževati, ker tudi zavetišče ne plačuje nikake odškodnine oziroma najemnine za stavbe in veleposestvo, kjer naj bi mest-

na občina nudila revežem čim boljše in popolnejšo oskrbo. Dosedanji način oskrbovanja mestnih oskrbovancev ne ustreza v celoti njihovim potrebam — to poudarjamo zlasti glede njihove prehrane —, a tudi ni v interesu celjskih davkoplačevalcev. **D. K.**

Politika

Hlapčevske duše

List »Hrvatska smotra« je objavil članek nekega Anteja Oršanića z naslovom »Resnica o nekem junaštvu«. Beseda »junaštvo« je opremljena z narekovanjem. Članek piše o probouju solunske fronte leta 1918. in trdi, da je bilo »na solunski fronti najmanj Srbijancev«, da so »najtežje naloge izvršili Marokanci«, da so »Srbijanci izvrševali bolj postranski in lažji del nalog« in da je vendarle »dvajset let prežemala srbijanski svet domišljija o veličini, sili in moči srbske vojske ter samovoljno prepričanje o nalogah in posebnih pravicah srbijanskega naroda...«

Po duhu, s katerim je prežet ta Ante Oršanić, sklepamo, da je kot »junaški« branilec habsburške monarhije v toliki meri občutil srbijansko junaštvo, da je komaj dočakal priliko, da se nad njim — »maščuje«...

Ljotić o zunanji politiki

Dimitrije Ljotić, voditelj razpuščenega »Zbora«, je razodel svoje in svojih prijateljev stališče v sedanjem orjaškem spopadu med Nemčijo in Veliko Britanijo. Iz izvajanja Dimitrija Ljotića navajamo tri značilna mesta:

»Če vidimo, da borba Nemčije proti Angliji ni borba dveh nacij, temveč da je to borba nemškega naroda, ki je snel izraelske naočnike in videl v mnogih stvareh resnico za lastnimi očmi, — proti Angliji, ki ne samo, da ne sme teh naočnikov z nosu svojega naroda, temveč želi, da ostanejo ti izraelski naočniki še dalje tudi na nosu vseh ostalih narodov in da vsi narodi samo skozi nje opazujejo stvari, potem moramo nehati želeči zmago Anglije in poraz Nemčije.«

»Če lahko poleg tega z zaupanjem računamo, da zmaga Nemčije ne bo pomenila nacionalnega suženjstva za nas balkanske Slovane, čemu bi se potem bali zmage Nemčije...?«

Ljotić zaključuje: »To je torej moje gledanje in na tem zastopamo jaz in moji prijatelji svoje stališče, pri čemer sem srečen, da zastopa tudi »Zbor« istovetno stališče.«

Rusi in Bolgari

Sovjetska akademija znanosti je objavila spis o odnošajih med sovjetsko Rusijo in Bolgarijo. V tem spisu čitamo, da je prijateljstvo med obema državama velikega pomena tudi za mir v jugovzhodni Evropi. Sofijski »Mir« pripominja k temu: »Ves članek velike ruske publikacije je prežet s toplimi čustvi do našega malega slovanskega naroda. Bolgari smo hvaležni za izraze simpatij, ki jih objavlja tisk 200-milijonske slovanske države. Zato se globoko zahvaljujemo za to pozornost.«

Domače vesti

— Spremembe na vodilnih mestih naše vojske. Za komandanta našega vojnega letalstva je imenovan armijski general Dušan Simović, ki je bil doslej komandant sarajevske armije. Za komandanta primorske armije je imenovan armijski general Miloško Janković, ki je do nedavnega opravljal posle komandanta vojnega letalstva in bil dve leti prvi pomočnik generala Simovića. Za komandanta sarajevske armije je imenovan armijski general Vladimir Cukavac, za komandanta pete armije pa armijski general Bogoljub Ilić, dosedanji pomočnik vrhovnega inspektorja naše oborožene sile, kneza namestnika Pavla. Generala Cukavac in Ilić sta svoj čas poveljevala dravski divizijski oblasti v Ljubljani. Vsi navedeni generali spadajo med najodličnejše in najspodobnejše oficirje naše vojske. Inspektor državne obrambe general Vojin Maksimović in komandant primorske armije Živko Stanisavljević sta stavljena na razpolago vojnemu ministru. Za inspektorja državne obrambe je imenovan general Petar Ljubičić, za njegovega pomočnika pa divizijski general Čedomir Stanojlović, doslej komandant potiske divizijske oblasti.

— Za 500 milijonov novih srebrnih kovancev. Da zadosti potrebam prometa, je vlada sklenila povečati kontingent za srebrne kovance po 50 in 20 din in sicer tako, da bodo izkovali nadaljnjih 6 milijonov kovancev po 50 din (v vrednosti 300 milijonov din) in nadaljnjih 10 milijonov kovancev po 20 din (v vrednosti 200 milijonov din). Skupna vrednost izdanih kovancev po 50 din se bo torej povečala od 500 na 800 milijonov din. vrednost izdanih kovancev po 20 din pa od 300 na 500 milijonov din. V celoti bomo torej dobili za 500 milijonov din novih srebrnih kovancev. S tem se bo skupna odobrena vsota za izdajo kovancev povečala od 1360 na 1860 milijonov dinarjev.

— Marija Lušinova †. V Sodražici je umrla v sredo po dolgem trpljenju ga. Marija Lušinova, roj. Kovačičeva, soproga uglednega nacionalnega delavca in učitelja g. Lojzeta Lušina. Pokojna je živela z možem in otroki mnogo let v Braslovčah, kjer je bil njen mož šolski upravitelj in se je z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo udeleževal kot nacionalni in gospodarski delavec. Ko je bil g. Lušin premeščen v kočevski srez, se je preselila z njim in otroki tudi njegova soproga, ki je bila že takrat težko bolna in je nujno potrebovala zdravniško nego. Pokojna je bila vzorna žena in izredno skrbna mati. Danes dopoldne so jo položili na pokopališču v Sodražici k zadnjemu počitku. Mariji Lušinovi bodi ohranjen časten spomin, kruto prizadetemu soprogu in otrokom naše globoko sožalje!

— Šole brez učiteljev. V naši državi je bilo v začetku šolskega leta 820 šol brez učiteljev. Zaradi tega se na teh šolah ni mogel pričeti pouk. V vsej državi je okrog 1800 razredov brez učiteljev. Zato je prosvetno ministrstvo odredilo, da bodo absolventi lanskega četrtega letnika v tem šolskem letu absolvirali peti letnik v nekaj mesecih, da bo tako mogoče popolniti prazna mesta.

— Novi kovanci po 25 par so prišli včeraj v promet. Po šestih mesecih, to je po 21. maju 1941 stari kovanci po 25 par ne bodo več zakonito plačilno sredstvo. Novi kovanci so izdelani iz zlitine bakra in aluminijevega bronca in sicer tako, da vsebuje zlitina na 1.000 delov 980 delov bakra in 20 delov aluminijevega bronca. Novi kovanci imajo premer 20 mm in so malo večji od poldinarskih kovancev. Zaradi lažjega razlikovanja pa so v sredini preluknjani z odprtino v premeru 4 mm. Na prvi strani je vtisnjena krona z napisom »Kraljevina Jugoslavija«, kakor pri kovancih za 2 din, 1 din in 50 par, na drugi strani pa je napis »25 para« 1938.

— Okrog 60 milijonov kilogramov soli, to je 6.000 vagonov, uvažamo vsako leto iz inozemstva. Inozemstvo nam zaradi pomanjkanja vagonov ne more dobavljati soli v zadostni množini. Zakaj ne more naša monopolska uprava pridobivati dovolj morske in kamene soli v naši državi, nam ni znano.

— Dalmacija ima letos ogromno vina. V Dalmaciji so imeli letos rekordno vinsko letino, medtem ko je pridelek vina v ostalih predelih naše države letos za polovico manjši nego lani. Če ne bomo izvažali vina v preveliki meri v tujino, bo mogla Dalmacija letos kriti vse potrebe Jugoslavije po vinu. Novo vino je danes v Dalmaciji po 5 do 7 din. Vino se bo torej tudi v prodaji na drobno podražilo. Delno se je to že zgodilo. Zaradi višjih cen je potrošnja vina padla, ker pač ljudje v sedanji druginji nimajo denarja niti za nujne življenjske potrebe.

— Nedeljsko obratovanje v brivskih in frizerskih lokalih. Uredba o odpiranju in zapiranju trgovin in obratovalnic je spremenjena tako, da smejo biti brivski in frizerski lokali v vseh krajih, izvenemši v Ljubljani, Mariboru, Celju, na Jesenicah in v Koroški Beli, odprti tudi ob nedeljah in sicer največ dve uri.

— Brezposelni inženjerji in taki, ki iščejo novih službenih mest, naj nujno javijo Društvu inženjerjev v Ljubljani svoj točni naslov s podatki o stroki in praksi zaradi evidence in posredovanja.

Celje in okolica

c Velika poplava v gornji Savinjski dolini in Celju. V noči od petka na soboto je hud naliv v gornji Savinjski in Logarski dolini povzročil, da so Savinja in številni hudourniki zelo narasli. Voda je na več krajih izpodkopala banovinsko cesto, ki drži v Logarsko dolino, in odplavila velike množine lesa. Savinja je v soboto narasla tudi v Celju in povzročila manjšo poplavo, vendar pa je začela voda kmalu upadati. V nedeljo je silen vihar izruval v gornji Savinjski dolini zelo mnogo dreves. V noči od nedelje na ponedeljek pa so se nalivi v gornji Savinjski in Logarski dolini ponovili. Zaradi teh nalivov in pa zaradi južnega vremena, ki je povzročilo, da se je začel sneg na planinah topiti, je začela Savinja v gornjem toku v noči na ponedeljek ponovno naraščati. V dolino so prihrumeli spet hudourniki in nastala je poplava, kakršne gornja Savinjska dolina ne pomni vse od leta 1926. Voda je na več krajih izpodkopala že od sobote poškodovano banovinsko cesto v Logarsko dolino ter porušila več mostov in jezov. Močno je narasla tudi Dreta. Savinja in Dreta sta spet odplavili mnogo lesa. V ponedeljek v prvih jutranjih urah je začela Savinja naraščati tudi v dolnjem toku, v spodnji Savinjski dolini in v Celju. Dopoldne je dosegla skoraj 4 metre nad normalo. Narasli so tudi pritoki, ker voda ni mogla redno odtekat in je valovila nazaj. Savinja je v Celju poplavila velik del tako zvanega »Otoka«, del glavnega drevoreda v mestnem parku, promenadno pot na Masarykovem nabrežju, stavbišče ob Masarykovem nabrežju, kjer hočejo nekateri graditi novo gimnazijsko poslopje, podvoz pri prvem in drugem železniškem mostu ter predel pri »Skalni kleti« pod Starim gradom. Proti poplavi je začela voda upadati in se je popoldne vrnila v strugo. Ta poplava je spet povzročila veliko škodo.

P. K. R. C. priredi plesne vaje v nedeljo 24. t. m. ob 16. v Narodnem domu.

Pouk letošnjih modernih plesov.

Jonny

Urbančić

c Gutenbergova proslava v Celju. Celjski tiskarji so priredili v soboto zvečer v nabitno polnem Mestnem gledališču proslavo 500-letnice Janeza Gutenberga, izumitelja tiskarstva s premakljivimi vlitimi črkami. Celjska železničarska godba je najprej izvajala koračnico in potpuri narodnih pesmi. Sledil je dobro deklamiran prolog. Nato pa so tiskarji in gostje podali dramsko prikazano razvoj pisanja od pračloveka preko klinopisa, hieroglifov, pisave v rimski dobi in srednjem veku do Gutenberga, nastop Gutenberga in njegov vpliv na človeštvo ter izum kamnotiska po Alojzu Senefelderju, tiskalnega stroja po Frideriku Königu in stavnega stroja po Otmarju Mergenthalerju. Sledil je pogled v tiskarjevo delavnico v sedanosti z dramatisirano obdelavo raznih vprašanj, ki se tičejo predvsem grafičnega uslužbenstva. Prireditelj je bila zaključena z epilogo. Dramatizacija je oskrbel stavec g. Janez Kleč. Prvi, simbolični del očituje lep pesniški talent. Ta del je močno učinkoval. Drugi del, pogled v tiskarjevo delavnico v sedanosti pa je pisan realistično in v povsem drugačnem stilu, nego ga je pisatelj uporabil v prvem delu; obravnava med drugim tudi stanovska vprašanja preveč podrobno. Drugi del dramsko ni tako močan kakor prvi. Igralci so se z režiserjem vred zelo potrudili in so rešili svoje naloge prav dobro. Občinstvo jim je izrazilo priznanje s prisrčnim aplavzom. Godba pa bi bila lahko svoja izvajanja skrajšala. V tem primeru bi bil celotni učinek lepe prireditve še večji. Proslave so se udeležili tudi predstavniki oblastev in celjskih tiskarskih podjetij ter zastopniki grafične zvezne organizacije iz Ljubljane, prosvetne centrale v Zagrebu, grafičnih klubov v Ljubljani in poverjeništev grafične organizacije iz Maribora, Kranja in Krškega.

c Mariborsko Narodno gledališče je uprizarilo v sredo v nabitno polnem celjskem gledališču tragikomedijo »Nenačuden človek«, delo zagrebškega pisatelja in novinarja Gena Senečića. Avtor, ki je dober poznavalec današnje družbe in njenih mnogih senčnih strani, z žgočo ironijo biča izrodke sodobne družbe in družabnega reda ter »socialnost« in

KINO UNION - CELJE

Danes premiera prekrasnega češkega vefilma!

Velika epopeja borcev za svobodo!

Hej, Slovani...

Zborov

Film o svobodi in enakosti je memento vsem slovanskim narodom v njihovi borbi za srečno bodočnost. V glavnih vlogah:

Ladislav Boháč in F. Smolik

»dobrodelnost« privilegiranih špekulantov in podležev. Osnovna misel tega realističnega, duhovitega in učinkovitega dela je: Zakon je kakor pajčevina, čmrliči zlezejo skozi njo, mušice pa se vjamajo. G. Jože Kovič, ki je igro poslovenil, je oskrbel temeljito in do podrobnosti pretehtano režijo. Igral je tudi glavno vlogo kostanjarja in upokojenega železniškega sprevednika Avgusta Tonkovića ter ustvaril z odlično karakterizacijo in mimiko pravo umetnino. Odličan v koncepciji in izvedbi vloge pokrovitelja društva »Srce za siromaka« je bil tudi g. Gorinšek. Zelo dobro karakterizirane like so podali gg. Nakrst (policijski komisar) in Verdonik (tajnik) ter gđ. Starčeva (Ankica) in ga. Rasbergerjeva (manikirka). Krepko so se uveljavili tudi gg. Pavle Kovič (stražnik), Blaž (železniški nosač) ter Košič in Črnobori kot novinarja. Scenerija je docela ustrezala stilu in vsebini igre. Senečićovo delo je doživelo tudi v Celju velik uspeh. Gostje, ki so se lotili tega dela očitno z veliko ljubeznijo, so bili deležni navdušenih aplavzov.

Za Miklavža vsi h Kraupnerju na Glavni trg! — Oglejte si veliko zalogo bonbonov, čokolade, desertov, keksov in raznega drugega peciva. — Vedno sveže na zalogi! — Na drobno in debelo!

c 80-letnica ge. Elizabete Kupljenove. V torek je dopolnila vdova po notarju ga. Elizabeta Kupljenova v Celju 80. leto svojega življenja in praznovala obnem tudi svoj god. Jubilatka se je rodila 19. novembra 1860 v Črnomlju kot hčerka tamkajšnjega uradnika in poznejšega trgovca Kotina. Dne 12. januarja 1879 se je poročila v Črnomlju s tamkajšnjim notarjem Antonom Kupljenom, ki je bil po rodu iz Št. Jurija ob Ščavnici. V Kupljenovem domu v Črnomlju je zlasti v počitnicah mnogo dijakov uživalo gostoljubnost in tudi reveži so tam našli vedno podporo. Leta 1898. se je notar Kupljen preselil s svojo rodbino iz Črnomlja v Celje in otvoril tukaj notarsko pisarno. V Gregorčičevi ulici v Celju je zgradil dve veliki in lepi stanovanjski hiši. Leta 1902. ga je mnogo prezgodaj ugrabila smrt. Pokojni notar Kupljen je bil odločno naroden in značjen mož. Narodna zavest in značajnost odlikujeta tudi njegovo vdovo, jubilatko go. Elizabeto. Svoje otroke je vzgojila strogo v nacionalnem duhu. Hčerka ga. Slava je soproga upokojenega kazniškega ravnatelja in kapetana g. Fischerja v Celju, hčerka ga. Zora pa je soproga upokojenega višjega železniškega uradnika g. Zajca v Ljubljani. Sin Mirko, ki je živel kot upokojen železniški uradnik v Celju, je lani umrl. Ge. Elizabeti Kupljenovi, ki uživa med prebivalstvom iskreno spoštovanje, prisrčno čestitamo k lepemu jubileju in ji želimo, da bi jo zdravje in zadovoljstvo spremljalo tja do skrajnih mej človeškega življenja!

c Slavnostni koncert v proslavo pravnika zedinjenja bo 1. decembra ob 20. v Mestnem gledališču. Spored bo zelo pester in bogat. Slišali bomo skladbe domačih in tujih skladateljev za pevsolistice, za godalni kvartet, za moški in mešani zbor a cappella in s klavirjem. Da bo izvedba kvalitetna in na dostojni umetniški višini, jamčijo prireditelji Glasbena Matica, Celjsko pevsko društvo, »Celjski zvon« in pevsko društvo »Oljka«. Ker bo koncert v proslavo našega največjega državnega praznika in ker želi združiti k dostojni manifestaciji vse in vsakogar brez razlike stanu in mišljenja, ne bodo ponujali vstopnic po hišah in lokalih, temveč bodo od jutri dalje v predprodaji po znižanih dramskih cenah v knjigarni K. Goričarja vdove na Kralja Petra cesti.

c Redna seja celjskega mestnega sveta bo drevi ob 18.30. Na dnevnem redu so obračun mestne občine za l. 1939-40. in poročila odborov.

c **Celjski oktet** priredi v soboto 23. t. m. ob 20.30 koncert v mali dvorani Celjskega doma. Na sporedu so Adamičeve, Devove, Ipavčeve, Pavčičeve, Jenkove, Hajdrihove, Nedvčedove, Gerbičeve, Krekove, Svetkove in Vaudove skladbe. Koncert bo gotovo nudil lep umetniški užitek.

c **Ljudsko vsenišišče v Celju.** V ponedeljek 25. t. m. ob 20. bo nadaljeval g. prof. dr. Pavel Strmšek predavanje o šmarnskem okraju. Pri zadnjem predavanju nam je govoril o Šmarju in šmarnskem sodnem okraju, prihodnjic pa bo predaval o rogaškem in kozjanskem okraju. Tudi tokrat bodo predavanja poživljale lepe skioptične slike. Gotovo bo tudi to predavanje privabilo mnogo poslušalcev.

c **Povišanje mezd v Westnovi tovarni.** Industrijsko podjetje A. Westen d. d. v Celju je zaradi draginje povišalo svojemu delavstvu mezde za 2.50 din na uro in uvedlo tudi draginjsko doklado. Tako so mezde delavk sedaj višje od predpisane minimalne mezde. Mezde delavcev pa znašajo celo 6.50 do 10 din na uro. Delavstvo se iskreno zahvaljuje vodstvu podjetja za povišek in za popolno razumevanje delavskega položaja. — Delavstvo industrije Westen v Celju.

c **Gostovanje ljubljanske opere** bo v mesecu decembru v celjskem gledališču. Gostje bodo uprizorili najbrž opero Georgesa Bizeta »Carmen«.

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najhitreje in najbolje kupite, prodate ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

c **Krajevni odbor Aerokluba »Naša krila«** v Celju je imel v četrtek zvečer izreden občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v upravni odbor naslednji gg.: predsednik poveljnik 39. pp. polkovnik Ivo Tomašević, podpredsednik Čiro Sadar, tajnik Leo Vičar, odborniki prof. M. Čadež, Anton Dobrotinšek, Stojan Holobar, Drago Hojkar, dr. Stjepan Ivič, inž. L. Knop, sodnik Juro Lesjak, Mirko Mejavšek, Danči Mirnik, inž. Blaž Pristovšek, inž. Ciril Rihtar, M. Ropas, inž. Umek in Vanči Vrbl ter ga. prof. dr. ing. M. Perparjeva. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen g. direktor Fr. Mravljak, za člane pa so bili izvoljeni gg. prof. dr. Kajetan Gantar, Joso Golobič, direktor Fran Marinček, inž. Boris Lavrenčič, Ivan Martinčič, Feri Pleteršek in Slavko Skoberne.

c **Zakupniki soli so zborovali v Celju.** V posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje so zborovali 15. t. m. popoldne zakupniki velikoprodaje soli v Sloveniji. Zborovanje je bilo v zvezi s povišanjem režijskih stroškov pri prodaji soli, zaradi katerih so veliki zakupniki dobili povišanje zasluzka, podzakupniki pa so obdržali samo dosedanji zaslužek. Zborovanje, ki so se ga udeležili tudi zakupnik za Slovenijo g. Ivan Jelačin iz Ljubljane ter gg. Manojlovič in Kovačić iz Zagreba, je vodil trgovec g. Čeh iz Murske Sobotice. Glavni referat je imel g. Ivan Grosek iz Maribora. Omenil je, da je bil lani ustanovljen konzorcij z nalogo, da dobi veleprodajo soli in tobaka v svoje roke. V tem konzorciju so bili gg. Ivan Jelačin, ravnatelj Tetovske banke Nikola Memirovič ter tovarnar Vlada Radan iz Zagreba. G. Jelačin je izlicital sol, g. Memirovič pa tobak. Radan je nato postal pooblaščenec za oddajo soli in tobačnih zalog ter za prodajo vžgalic, izvzemši v Mariboru. G. Radan je pred dvema mesecema pozval zakupnike, naj mu pošljejo uradno potrjena potrdila, da se je režijska v obratih podražila in da so nastale od 1. aprila do septembra večje diference v škodo zakupnikov. Na podlagi teh potrdil je Radan dosegel pri monopolisti upravi zvišanje provizije za 1000 din pri vagonu soli. Sedaj gre za to, da velezaupniki del tega povišanja odstopijo podzakupnikom. Zakupniki so predvsem predlagali, naj se Radanu odvzame generalno pooblastilo, da se prenese sedež pisarne iz Zagreba v Ljubljano in da se za vodstvo solnih skladišč sklenejo novi dogovori. V tranzitno skladišče v Mariboru uvažajo sol iz inozemstva. V tem skladišču pa že dva meseca ni niti ene vreče soli in morda še nekaj mesecev ne bo v njem nobene rezerve. Mesečno pa gre skozi Maribor več sto vagonov soli brez vskladiščenja. Stroškov pri enem vagonu je okrog 25 din, zaslužek pa znaša nad 700 din. Na zborovanju je bila

izvoljena tričlanska delegacija, v kateri so gg. Koren iz Črnomlja, Vilar iz Ljutomer in Kastelic iz Novega mesta. Ta delegacija se bo pogajala z g. Jelačinom, da se Radanu odvzame generalno pooblastilo za prodajo soli v dravski banovini in da se poviša temeljna provizija podzakupnikom. G. Jelačin je na zborovanju kritiziral način te akcije, ker se take zadeve obravnavajo na javnem zborovanju.

c **Požar v Braslovčah.** Davi okrog pol 6. se je iz neznanega vzroka vnelo gospodarsko poslopje posestnika in gostilničarja Ivana Rössnerja v Braslovčah. Ogenj se je hitro razširil na vse poslopje in ga uničil. Gasilec je uspelo rešiti iz gorečega poslopja živino in nekaj gospodarskega orodja. V poslopju je zgorelo mnogo žita, sena in slame. Ker je stalo poslopje sredi trga, je bila velika nevarnost, da se požar razširi na sosedna poslopja. To pa so gasilci s svojo požrtvovalnostjo preprečili. Škoda je velika in je le delno krita z zavarovalnino.

c **Davčne prijave za zgradarino.** Društvo hišnih posestnikov za Celje in celjski srez obvešča svoje članstvo, da je v smislu odloka finančnega ministra odmera zgradarine iz l. 1940. podaljšana za l. 1941. in da je poziv za vložitev prijave za zgradarino v času od 1. do 30. novembra razveljavljen. Prijave morajo vložiti samo oni novi hišni posestniki, ki jim je bila zgradarina odmerjena na novo za l. 1940. in sicer za vse l. 1940.

c **Grozna nesreča v Braunsovi tovarni.** V Braunsovi tovarni anilinskih barv in kemičnih izdelkov v Kocenovi ulici 8 v Celju se je zgodila v ponedeljek okrog 17.30 težka nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Ko so nehali v tovarni delati, je stopila 40-letna poročena pomožna delavka Marija Bučarjeva, roj. Kravosova, ki je stanovala na Mariborski cesti 28, v laboratorijski oddelek, da bi ustavila električne stroje. Ko je odklopila električno stikalo, je švignila električna iskra iz stikala nanjo. Bučarjevi se je takoj vnela obleka, ki je bila oškropljena z bencinom in oljem. Nesrečna žena je bila v hipu vsa v plamenih. V grozi in bolečinah je začela klicati na pomoč in je pohitela na hodnik. Plameni, ki so jo bili objeli, so bili tako močni, da se je na hodniku vnela lesena uta. Na pomoč so prihiteli nekateri delavci, ki so bili še v tovarni, in hišnica, ki je Bučarjevo pokrila s plaščem in pogasila plamene. Bučarjeva je dobila težke opekline po vsem telesu, zlasti pa po spodnjem životu. Takoj so jo prepeljali z reševalnim avtomobilom v bolnico. Bučarjeva se je kmalu onesvestila in je v terek ob 8.45 popoldne izdihnila. Marija Bučarjeva je bila žena šoferja Franca Bučarja iz Celja, ki je 7. decembra 1931 dopoldne vozil mestni avtobus, v katerega je na železniškem prelazu v Medlogu pri Celju trčil savinjski vlak. Pri tej katastrofi je izgubilo življenje 12 oseb, Bučar sam pa je bil težko ranjen. Marija Bučarjeva zapušča tri mladoletne otroke. V četrtek popoldne so jo pokopali na okoliškem pokopališču. Grozna smrt Marije Bučarjeve, ki je bila izredno skrbna žena in vzorna mati, je pretresla vse prebivalstvo. Vsi iskreno sočustvujejo z njenim možem in njenimi otroki.

c **Razbojništvo dveh 17-letnih fantov.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju sta se zagovarjala v terek Albin O. in Franc Z., 17-letna delavca iz Krške vasi pri Čatežu. Oba sta se v noči na 14. oktober splazila v stanovanje 85-letne posestnice Terezije Blažičeve v Krški vasi. O. je napadel spečo starko in jo davil, dokler mu ni povedala, kje ima spravljene denar. Nato ji je vzel 800 din in izginil. V noči na 13. oktober sta izprijenca položila čez most v Krški vasi 12 tramov in s tem ogrozila varnost prometa ter povzročila nevarnost za življenje in zdravje ljudi. Franc Z. je v začetku meseca septembra ukradel Jožefi Krajncovi v Krški vasi 6 vrbovih in 1 jelševno drevo, 11. oktobra pa je izvalil Tereziji Lovšetovi v isti vasi 70 din pod lažno pretvezo, da ga pošilja Terezija Blažičeva, pri kateri je služil za hlapca, po najemino za njivo. Albin O. je bil obsojen na 18 mesecev, Franc Z. pa na 19 mesecev robj.

c **Sodnijski epilog smrtnih nesreč.** Kakor smo poročali, je postal posestnikov sin Franc Škerl iz Razbora pri Dramljah dne 9. septembra popoldne žrtev smrtnih nesreč. Škerl se je peljal od doma s kolesom v Št. Jurij k zobnemu

zdravniku. Ko je prispel do ostrega in nepreglednega ovinka blizu Lesjakove gostilne pri Sv. Rozaliji, je privozil nasproti 30-letni pekovski pomočnik Ludovik Zupančič iz Dramelj. Zupančič je vozil po sredi ceste in je zadel s kolesom z veliko silo v Škerla. Škerl je padel vznak s kolesa in priletel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Nesrečnež je kmalu nato izdihnil. Ludovik Zupančič se je moral zaradi nepredvidne vožnje in njenih težkih posledic zagovarjati na okrožnem sodišču v Celju in je bil obsojen na 1 mesec strogega zapore.

c **Zaradi odpravljanja telesnega plodu** je okrožno sodišče v Celju obsodilo Ivanko Hrčkovo iz Trbovelj na 16 mesecev zapore. Dve soobtoženki sta bili obsojeni pogojno na 4 mesece zapore.

c **Žetev smrti.** V nedeljo je umrla na Cesti na grad 6 v visoki starosti 86 let občinska reva Antonija Novakova. V ponedeljek je umrl na Cesti na grad 3 v starosti 84 let g. Jakob Inkret, posestnik in bivši strojnik v mestnem parku in kadnem kopališču v Celju. Iste dne je umrl na Dečkovi cesti 24 v starosti 52 let strugarski mojster g. Dominik Lovšin. V celjski bolnici so umrli: v nedeljo 45-letni cestar Ivan Berghaus s Pristave pri Mestinju, v terek pa 16-letna hčerka vdove po rudniškem čuvaju Vera Mosterjeva iz Laškega in 64-letni dinar Franc Petrin od Sv. Krištofa pri Laškem. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 388 brezposelnih (182 moških in 206 žensk) nasproti 415 (228 moškim in 187 ženskam) dne 10. t. m. Delo dobijo 3 hlapci, po 1 strojni ključavničar in mizarski pomočnik, 6 kuharic, 4 kmečke deklet, 3 služkinje, 2 natarcarice ter po 1 sobarica in postrežnica.

c **Za žrtve bombardiranja Bitolja** po italijanskih letalih je daroval industrijec g. Leo Kudiš v Celju 1.000 din.

c **Gradnja nove opekarne v Trnovljah.** Industrijec g. Ivo Čater v Celju je zaprosil sresko načelstvo za obrtno oblastveno odobritev in za gradbeno dovoljenje za gradnjo opekarne v Trnovljah pri Celju. Opekarne bo obstojala iz krožne peči, delavnice s stroji na električni pogon in industrijskega dimnika. Komisijski pregled in obravnava bo v

ponedeljek 25. t. m. s sestankom ob 9. na kraju samem.

c **Spremembe v potniškem prometu na železnicah.** V območju ljubljanske železniške direkcije so bili v ponedeljek 18. t. m. spet uvedeni nekateri nedavno ukinjene potniški vlaki, nekateri potniški vlaki pa so bili ukinjene. Med drugim so bili spet uvedeni naslednji vlaki: Na progi Celje—Velenje vlaka št. 9120 in 9121. Vlak št. 9120 odhaja iz Celja ob 19.05 in prihaja v Velenje ob 20.13. Vlak št. 9121 odhaja iz Velenja ob 20.38 in prihaja v Celje ob 21.45. Ta dva vlaka vozita le ob delavnikih. Na progi Slovenj Gradec — Dravograd — Meža sta uvedena potniška vlaka št. 9124 in 9125. Vlak št. 9124 odhaja iz Slovenj-Gradca ob 5.25 in prihaja v Dravograd-Mežo ob 5.48. Vlak št. 9125 odhaja iz Dravograda-Meže ob 20.37 in prihaja v Slovenj Gradec ob 21.05. Na progi Celje — Grobelno pa od ponedeljka ne vozijo več vlaki št. 2132, 2131, 2136 in 2135. Vlak št. 2132 je odhajal iz Celja ob 7.15 in prihajal na Grobelno ob 7.35, vlak št. 2136 je odhajal iz Celja ob 19.50 in prihajal na Grobelno ob 7.35, vlak št. 2131 je odhajal z Grobelnega ob 6.18 in prihajal v Celje ob 6.38, vlak št. 2135 pa je odhajal z Grobelnega ob 19. in prihajal v Celje ob 19.20.

c **Podpora revnim otrokom.** Iz čiste dobice cerkvenega koncerta, ki ga je priredila celjska vojaška godba nedavno v Marijini cerkvi, je naklonil vojaški kapelnik g. Pero Fabijanovič okoliški deški in dekliški šoli v Celju po 900 din, mestni dekliški šoli pa 600 din. Za plemeniti čin se mu vodstva vseh treh šol v imenu šolske mladine iskreno zahvaljujejo.

c **Opozorilo gozdnim posestnikom.** Opozorjamo gozdne posestnike na razglas mestnega poglavarstva v Celju o delitvi gozdnih parcel ter krčenju in spreminjanju gozdnih zemljišč v druge kulturne vrste in na razglas o sekanju in prodaji božičnih dreves. Razglasa sta nabita na vseh uradnih deskah mestnega poglavarstva.

c **Miklavž bo obiskoval otročičke** po domovih, kakor vsako leto, tudi letos. Prijave se sprejemajo do 3. decembra v Gasilskem domu na dvorišču mestnega poglavarstva.

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** bo imel v nedeljo 24. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti.

Sokolstvo

x Prvodecembrska sokolska proslava v Celju. V soboto 30. t. m. ob 20. bo v Mestnem gledališču slavnostna akademija Sokolskega društva Celja-matice. Med pestrimi nastopi, ki jih bodo izvajali poedini oddelki, bodo vžgale zlasti točke članov po telovadni skladbi Ivana Kovarča »Iz bratskega zagrljaja«, valček članic, jutranja telovadba naraščaja in polka višje ženske dece. Sodeloval bo društveni orkester, ki bo izpopolnil odmore. Drugi dan, v nedeljo 1. decembra bo ob 10.30 v telovadnici v mestni narodni šoli slavnostna seja. Na sporedu so godbene točke, slavnostni govor brata staroste, zaobljuba novega članstva in dve deklaraciji. Bratje in sestre, ki imajo krog, naj pridejo na obe prireditvi v kroju. Pričakujemo, da se bo odzvalo vse naše članstvo in posetilo večerno akademijo, kakor tudi dopoldansko slavnostno seja in izpričalo svojo neomajno povezanost s sokolsko organizacijo. Težki časi, ki jih preživljamo, naj nas še bolj zblizujejo in utrjujejo v veri v lepšo bodočnost. Zdravo!

x **Zaobljuba novega članstva.** Sokolsko društvo Celje-matica je pozvalo vse po lanskem občnem zboru na novo pristopile člane in članice k zaobljubi, ki bo 1. decembra ob 10.30 v telovadnici. Društvo tolmači sklep sokolskega sabora v Zagrebu iz leta 1924., s katerim je bila uvedena zaobljuba, v tem smislu, da od bratov in sester, ki so bili že zapriseženi in so prekinili članstvo, ob ponovnem njihovem vstopu ne zahteva drugih zaobljub, izvzemši onih, ki so bili kdaj izključeni. Vsakega iskrenega člana in članice veže podana zaprisega za vse življenje. K zaprisegi naj pridejo tudi novinci, ki sicer še niso prestali šestmesečne preizkusne dobe, a so bile njihove prijave odobrene na seji društvene uprave in so se udeležili tečaja za novo članstvo. Bratje in sestre, ki prestopijo iz naraščaja v članstvo in niso bili ob dopolnitvi 18. leta starosti vsaj zadnjih šest mesecev nepretrgoma redni telovadci v naraščajskih vrstah, so istotako v preizkusni dobi. Razume se, da sta šestmesečna preizkusna doba in zaobljuba, opravljena v drugih sokolskih edinicah, enakovredna za vse, ki so zaradi preselitve ali iz kakršnega koli razloga prestopili v naše društvo.

Banovinske zvezke ima stalno v zalogi knjigarna Karl Goričar vdv., veletrgovina s papirjem, Celje.

Sport

Celje: Jugoslavija

Na Olimpovem igrišču v Gaberju se prične v nedeljo 24. t. m. ob 14.30 pokalna tekma med SK Celjem in SK Jugoslavijo kot zmagovalca na prvi pokalni tekmi. Ker sta obe moštvi v dobri formi, bo njujo nedeljsko srečanje gotovo nudilo zanimiv in lep nogomet.

* V tekmovanju za prvenstvo hrvatske lige je bil v nedeljo v Zagrebu odigran samo ostanek svojčas prekinjene tekme med Gradjanskim in osiješko Slavijo. Končni rezultat je 3:0 (1:0) za Gradjanskega. V srbski ligi so bili doseženi naslednji rezultati: v Beogradu Jugoslavija:Jedinstvo 1:0 (0:0) in BSK: Bask 10:1 (3:0), v Novem Sadu Vojvodina:Bata 5:2, v Subotici ŽAK:Jugoslavija (J) 4:0 in v Skoplju Gradjanski:Slavija (S) 0:0.

* 11. kolo v slovenski ligi je dalo v nedeljo naslednje rezultate: v Mariboru Železničar:Ljubljana 1:1 (0:0), v Trbovljah Amater:Kranj 4:1 (2:0), v Ljubljani Mars:Olimp 8:1 (4:0) in na Jesenicah Bratstvo:Maribor 4:0 (1:0). Na tabeli vodi Ljubljana s 16 točkami pred Železničarjem in Amaterjem, ki imata po 15 točk.

* Visoka zmaga SK Celja. V nedeljo je bil na celjski Glaziji odigran ostanek pred tedni v 31. minuti prvega polčasa ob stanju 2:1 za Celje prekinjene prvorazredne prvenstvene tekme med SK Celjem in SK Brežicami. Celjani so še petkrat potresli mrežo gostov in postavili končni rezultat 7:1 (2:1). Dopoldne je prvo moštvo SK Jugoslavije v trening tekmi premagalo rezervo SK Celja s 5:2 (2:1).

Hiša v Celju

v Gosposki ulici se proda. — Naslov v upravi lista.

Iz naših krajev

Laško

1 Spremembe pri davčni upravi. Upokojen je šef tukajšnje davčne uprave g. inspektor Fran Adamič. Pred 8 leti je prišel v Laško iz Škofje Loke na mesto takrat odišlega g. Štreklja. G. Adamič si je v času tukajšnjega službovanja zaradi svoje ljubeznivosti in pravičnosti pridobil splošen ugled in veliko število dobrih prijateljev, ki ga spoštujejo zaradi njegove poštenosti. Tudi kot šef davčne uprave je poznal prave mere in je vedno upošteval želje in pravice davkoplačevalcev. Njegov odhod s tega mesta obžalujemo vsi in želimo, da bi ostal v naši sredi kot upokojenec še dolga leta zdrav in delal, kakor je doslej. Gotovo bo sedaj še bolj posvetil svoje moči Sokolu, čigar starosta je od zadnjega občnega zbora. — Za novega šefa davčne uprave pa je imenovan g. Stanko Pleškovič, sin bivšega davčnega nadupravitelja g. Milana Pleškoviča. G. Pleškovič poznamo kot zelo dobrega in nepristranskega uradnika, ki so mu znane davčne prilike našega okraja. Prepričani smo, da nam bo objektivni uradnik in dober šef davčne uprave. Od davčne uprave v Slovenski Bistrici je premeščen k davčni upravi v Laškem davkar g. Leon Tičar, rojak iz Šmarjete pri Rimskih toplicah in sin tamkajšnjega davčnega upravitelja v p.

1 **Odgodena noč.** Sokolsko gledališče v Laškem uprizeri v soboto 23. t. m. ob 20.15 v Sokolskem domu burko v 3 dejanjih »Odgodena noč«. Sodelovalo bo 12 članic in članov. Režijo vodi br. Anton Horjak. Posetite predstavo v čim večjem številu. Nasmajali se boste do solz. Ljudskoškolski mladini je vstop zabranjen!

1 **Poroka.** V soboto 16. t. m. sta se poročila v Laškem rudniški uradnik TPD v Kočevju in laški rojak g. Karel Vrečko in gđ. Milica Dolinškova, hčerka rudniškega nameščena v Hudi jami pri Laškem. Mlademu sokolskemu paru želimo obilo sreče in zadovoljstva na skupni življenjski poti!

1 **Gradbeno gibanje.** Upokojeni učitelj g. Vekoslav Benko v Laškem prizidava k svoji hiši desni dvanadstropni stanovanjski trakt, na levi pa je prizidal obrtno delavnico. — V bližini pokopališča in hiše g. Cepuša gradi pivovarniški uslužbenec g. Jože Weber enostanovanjsko pritlično hišo.

1 **Preran grob priljubljene mladenke.** V torek 19. t. m. je iz celjske bolnice prispela žalostna vest, da je podlegla srčni kapi v cvetu pomladnih let komaj 16-letna mladenka gđ. Verica Mosterjeva, hčerka pokojnega nočnega čuvaja pri TPD in ge. Roze Mosterjeve v Laškem. Že od rane mladosti je sodelovala pri sokolski deci nato pa pri naraščaju. V celjski bolnici se je zdravila komaj tri tedne. Bila je zelo rahlega zdravja, a izredno mirne narave ter tihega in blagega značaja. Na poslednji poti so jo spremili v četrtek popoldne na domače pokopališče člani in naraščaj Sokola v velikem številu. Pokojna zapušča mater go. Roza, brata Jožka in Rudija Vlčka in sestro Ružo. Sokolski sestri bodi ohranjen trajen spomin, svojcem pa izrekamo globoko sožalje!

1 **Sveži gomili.** V Debru pri Laškem je umrla 85-letna preužitkarica in vdova po posestniku ga. Marija Krebsova. — V Laškem je umrla v starosti 47 let soproga višjega političnega komisarja ga. Zorka Ujčičeva, svakinja laškega mag. pharm. g. Vekoslava Ujčiča. Obema ženama bodi ohranjen blag spomin, sorodnikom naše iskreno sožalje!

1 **Tat v cerkvi na Gornji Rečici.** V noči na 12. november je neznanec vdrl skozi okno v cerkev sv. Antona na Gornji Rečici. Odprl je nabiralnik, v katerem pa ni našel denarja, pač pa je vzel s seboj en ključ. Drugih predmetov se ni dotaknil. Organi so ugotovili za okrog 35 din škodo na oknu. Sumijo, da so izvršili poskus tatvine cigani, ki često potujejo z vozovi skozi Rečico.

1 **Društvo »Blago srce«** v Laškem je daroval hotelir g. Vladimir Trop 100 din namesto venca na grob ge. Zore Ujčičeve.

1 **Prodaja nepremičnin.** Tovarnar g. Knez v Celju nam sporoča, da ni kupil vile kleparskega mojstra g. Josipa Cilenška v Laškem. Tovarno in graščino Henrika in Irene Falter v Jurkloštru je kupil za okrog 3 milijone dinarjev neki

sorodnik dr. Antona Šarića, lastnika kopališča Slatine Radencev.

1 **Kino Laško** bo predvajal v petek 22. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 24. t. m. ob 16.30 in 20.30 odlično komedijo »Tri zlate deklice«. Film, ki bo vsakega razveselil in razvedril. V glavni vlogi Loretta Young. Predigra.

Hrastnik

h **Iz sokolskega delovanja.** V soboto 23. t. m. ob 20. in v nedeljo ob 17. priredi dramatski odsek tukajšnjega Sokola veseloigro »Ujež«, ki jo je spisal Branislav Nušić. Snov je vzeta iz življenja žen v Beogradu, ki se udeležujejo v društvenem življenju, dom pa zanemarljavo. Avtor prav posebno prikazuje zapostavljenost zakonskih mož, ki dolge večere, da, celó dni doma samotarijo in se ukvarjajo z gospodinjstvom, njih žene pa na svojih sestankih obravnavajo brezplodne predmete. Za to prireditve, ki bo prva te vrste v tej sezoni, vlada med prebivalstvom veliko zanimanje. — Sokol nadalje prireja vsak četrtek ob pol 20. plesne vaje, ki so prav dobro obiskane. — Otroške tombole so redno po enkrat na mesec in se tudi dobro obnesejo. — Za sokolsko akademijo v proslavo zedinjenja 1. decembra so priprave v teku, da tako dostojno proslavimo naš narodni praznik, ki naj nas vedno spominja na dobo, ko so nam odpadle verige suženjstva in smo si priborili svojo narodno in svobodno državo. Tukajšnje sokolsko društvo vsako leto zelo svečano proslavlja ta veliki narodni praznik.

Žalec

ž **Zvočni kino Žalec.** V soboto 23. t. m. ob 20. in v nedeljo 24. t. m. ob 14. in 16. in 18.45 velefilm »Kanadske petorčice«. Kino bo odslej spet redno predvajal zvočne tednike.

Braslovče

b **Sokolsko društvo v Braslovčah,** ponovi v nedeljo 24. t. m. ob 15., in ne ob 19., kakor je bilo prvotno objavljeno, ljudsko igro s petjem v 4 dejanjih »Legijonarjki«. Igra je pri premieri v nedeljo 17. t. m. dosegla velik uspeh in zelo zadovoljila občinstvo.

b **Smrt uglednega tržana.** V torek zvečer je umrl v Braslovčah bivši gostilničar in posestnik g. Emil Plaskan. G. Plaskan je bil blag mož in pri vseh tržanih priljubljen. Bodí mu ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Gornji grad

g **Sokolske vesti.** V Sokolskem domu smo martinovale v nedeljo 10. t. m. zvečer. Prirejena je bila šaljiva predstava, nato pa se je razvila prosta zabava, pri kateri je sodeloval sokolski orkester, ki je igral odlično in marljivo ter dvignil razpoloženje. Sedaj smo tudi v našem mestu rešeni velike skrbi glede sodelovanja godbe pri sličnih prireditvah. — Miklavževanje za otroke bo tudi letos v četrtek 5. decembra popoldne v Sokolskem domu. Obdarovani bodo vsi revni pripadniki Sokola. — Za 1. december pripravlja Sokolsko društvo slavnostno akademijo. Nastopili bodo vsi telovadni oddelki. Akademija bo 1. decembra ob 15.

g **Zbirka za CMD 10. novembra** je dala v našem mestu blizu 700 din. Prebivalci iz vseh slojev so po svojih močeh prispevali k tej narodni zbirki in so darovali za naš mali kraj lep znesek.

g **Premestitev.** G. Andrej Kočevar, tajnik cestnega odbora, ki je v našem okraju mnogo let vestno in požrtvovalno opravljal svojo službo, je bil premeščen v Metliko. Želimo mu mnogo uspehov in zadovoljstva na novem službenem mestu.

Sloveni Gradec

s **Sokolske vesti.** Po br. Dragu Sircu je darovala tvornica nogavic »Polzela«, d. z. o. z. na Polzeli za božičnico siromani sokolski mladini 1.000 din. Ravnateljstvu tvornice iskrena hvala! — Sokol stopa v novo delovno leto poln načrtov in volje do dela. Pridno se pripravljaja na akademijo, ki bo 30. t. m. — Sokolsko zaobljubo bo položilo nad 20 novih članov in članic, ki so se udeležili 17. t. m. prosvetne šole, združene z malo razstavo sokolskega tiska. — V prvem tednu v decembru bosta vodila savezni prednjak br. Ban in župni prednjak br. Orel tečaj za vrhunsko telovadbo in prednjaški tečaj. — Prosvetni odbor Sokola pripravlja vrsto rednih predavanj, dramski odsek že sestavlja svoj program, lutkovni odsek pa bo razveseljeval naše malčke. — Strelski odsek živahno deluje, mladina ima svoje debatne večere. Po krepko začrtani poti stremimo za še večjim razmahom Sokola na naši severni meji.

VERITAS Generalno zastopstvo
in skladišče
Anton Bremec
Celje
Iščejo se zastopniki

Čistite podstrešja!

Stare cunje, gumo (galoše, Bata škornje) pnevmatike koles in avtomobilov kupuje stalno in plačuje najbolje
Fr. Krušič — Žalec

Vaienca

z dobrim solskim uspehom za dimnikarsko obrt sprejme tvrdka F. Fuchs, Celje, Strossmayerjeva ul. 3.

Realitetna pisarna Jager

Celje, ulica dr. Gregorja Žerjava 4/I. ugodno p. o. d. a: trgovsko-obrtno in stanovanjske hiše, vile, stavbene parcele in različna kmečka in vinogradna posestva. Išče nujno na nakup: male in velike stanovanjske hiše.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pod šifro »5« na upravo lista.

Kadar izpraznjujete Vaše podstrešje,

se spomnite, da najbolje vnovčite vse stare predmete pri tvrdki **Josip Uršič, Celje, Narodni dom**

Posestvo

v bližini Celja, Vojnika, Žalca ali v Savinjski dolini kupim. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Posestvo«.

Prodaj: večjo zalogo popolnoma novih čevljev po nizki ceni, gramofon v kovčegu znamke Odeon, gramofon z lijakom in 70 ploščami, pisalno mizo iz trdega lesa, klavirske stolčke, omaro za led, decimalno tehtnico, pianino, jedilnico in spalnico, zofo in fotele, veliko izbiro stare dobro ohranjene obleke, vrtno cev in gugalni stol.

Kupim: brušena ogledala brez okvira, puh za blazine in dobro ohranjeno obleko.

Oddam lepo zračno prazno sobo solidni stranki, 3-sobno stanovanje v lepi vili ob juž. žel. tik postaje, primerno za upokojence in dvoje 2-sobnih stanovanj s kopalnico. — Starinarina in posredovalnica **Ria Josek, Celje, Gosposka ul. 26**

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMELJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavlj.: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJSNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 17.

FRANJO DOLŽAN VODOVODE
KLEPARSKA DELA
STRELOVODE
CELJE
ZAHTEVAJTE PONUDBE NI PRORAČUNE!
Za kresijo 4
Telefon 245
Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako izvršuje tudi vsa popravila